

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 183 (XXVII) — Nr. 707

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 21 septembrie 2015

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 542 din 14 iulie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 431 alin. (1) din Codul de procedură penală	2–5
Decizia nr. 552 din 16 iulie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (3) teza a doua, art. 342, art. 343, art. 344 alin. (1)—(3), art. 345 alin. (2) și (3), art. 346 alin. (2)—(7), art. 347 alin. (1) și (2) și art. 348 din Codul de procedură penală	5–10
Decizia nr. 553 din 16 iulie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 223 alin. (2) din Codul de procedură penală	10–13
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
180. — Ordin al președintelui Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare pentru aprobarea Ghidului privind verificarea independentă a analizelor și evaluărilor de securitate nucleară pentru instalațiile nucleare	14–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 542

din 14 iulie 2015

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 431 alin. (1) din Codul de procedură penală

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Oana Cristina Puică	— magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 431 alin. (1) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Dan Voiculescu în Dosarul nr. 5.189/2/2014 (3.010/2014) al Curții de Apel București — Secția a II-a penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.028D/2014.

2. Dezbaterile au avut loc la data de 23 iunie 2015, cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Marinela Mincă, și au fost consemnate în încheierea de la acea dată, când Curtea, în temeiul art. 57 și art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, pentru o mai bună studiere a problemelor ce formează obiectul cauzei, a amânat pronunțarea la 30 iunie 2015. La această dată, constatând că nu sunt prezenți, potrivit art. 58 alin. (1) teza întâi din Legea nr. 47/1992, toți judecătorii care au participat la dezbateri, Curtea a amânat pronunțarea pentru 14 iulie 2015.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

3. Prin Încheierea din 15 octombrie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 5.189/2/2014 (3.010/2014), **Curtea de Apel București — Secția a II-a penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 431 alin. (1) din Codul de procedură penală.** Excepția a fost ridicată de Dan Voiculescu cu ocazia examinării admisibilității în principiu a unei contestații în anulare.

4. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorul acesteia susține că dispozițiile art. 431 alin. (1) din Codul de procedură penală, potrivit cărora instanța examinează admisibilitatea în principiu a contestației în anulare „fără citarea părților”, încalcă prevederile constituționale ale art. 16 alin. (1) referitor la egalitatea cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări, și ale art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil, precum și ale art. 11 privind dreptul internațional și dreptul intern și ale art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului raportate la prevederile art. 6 referitor la dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, întrucât împiedică realizarea unui echilibru efectiv și concret între drepturile acuzării și cele ale apărării. Arată că, potrivit art. 32 alin. (2) din noul Cod de procedură penală, părțile din procesul penal sunt inculpatul, partea civilă și partea responsabilă civilmente. Coroborând acest text cu dispozițiile art. 431 alin. (1) din Codul de procedură penală, rezultă că instanța examinează admisibilitatea în principiu a contestației în

anulare fără citarea părților, dar cu participarea procurorului, care nu este parte în proces. Consideră că, în procedura penală, principiul egalității persoanelor îmbracă forma egalității armelor, pornind de la faptul că, în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, egalitatea armelor semnifică tratarea egală a părților pe toată durata desfășurării procesului. Deși Constituția nu consacră în mod expres principiul egalității armelor, acesta a fost integrat în sfera normelor constituționale referitoare la protecția drepturilor fundamentale, în virtutea prevederilor art. 11 și ale art. 20 din Legea fundamentală raportate la art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Egalitatea armelor a fost confirmată de Curtea de la Strasbourg ca fiind o garanție fundamentală a unui proces echitabil, chiar dacă consacrarea acesteia prin Convenție este doar una implicită (Hotărârea din 17 ianuarie 1970, pronunțată în Cauza *Delcourt împotriva Belgiei*). Astfel, acest principiu semnifică existența unui just echilibru între părți, ceea ce înseamnă că fiecare parte trebuie să aibă posibilitatea rezonabilă de a-și expune cauza în condiții care nu o dezavantajează în raport cu celelalte părți din proces. În acest sens invocă Hotărârea din 30 octombrie 1991, pronunțată în Cauza *Borgers împotriva Belgiei*, Hotărârea din 27 octombrie 1993, pronunțată în Cauza *Dombo Beheer B.V. împotriva Olandei*, paragraful 33, Hotărârea din 23 octombrie 1996, pronunțată în Cauza *Ankerl împotriva Elveției*, paragraful 38, Hotărârea din 18 februarie 1997, pronunțată în Cauza *Niderost-Huber împotriva Elveției*, paragraful 23, Hotărârea din 7 iunie 2001, pronunțată în Cauza *Kress împotriva Franței*, paragraful 72, Hotărârea din 24 aprilie 2003, pronunțată în Cauza *Yvon împotriva Franței*, paragraful 31, Hotărârea din 27 aprilie 2004, pronunțată în Cauza *Gorraiz Lizarraga și alții împotriva Spaniei*, paragraful 56, Hotărârea din 6 aprilie 2006, pronunțată în Cauza *Stankiewicz împotriva Poloniei*, paragrafele 68 și 69, Hotărârea din 15 octombrie 2009, pronunțată în Cauza *Georgios Papageorgiou împotriva Greciei* (nr. 2), paragraful 30, Hotărârea din 20 aprilie 2010, pronunțată în Cauza *Bălașa împotriva României*, paragraful 62, Hotărârea din 12 aprilie 2012, pronunțată în Cauza *Lagardère împotriva Franței*, paragraful 45). De asemenea, face trimitere la doctrina românească, în care s-a arătat că principiul egalității dintre acuzare și apărare reprezintă o cerință și o garanție pentru echilibrul dintre interesele individului și cele ale societății, ceea ce constituie un interes public, o necesitate pentru realizarea justiției penale. În fine, arată că, potrivit unei opinii, trebuie întrunite cumulativ trei condiții pentru a putea fi constatată nerespectarea egalității armelor procedurale, și anume parchetul să beneficieze de un drept suplimentar față de cel acuzat, acel drept să nu derive din natura funcției parchetului și dreptul respectiv să îi creeze procurorului, în concret, un avantaj în cursul procedurii.

5. **Curtea de Apel București — Secția a II-a penală** apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată, câtă vreme legea impune participarea procurorului în etapa examinării admisibilității în principiu a contestației în anulare, în condițiile în care părțile nu sunt citate. Tratamentul diferențiat pe care îl prevede legiuitorul în acest caz, în favoarea procurorului

și în defavoarea părților, nu asigură echilibrul necesar între acuzare și apărare, fiind afectat, astfel, dreptul la un proces echitabil. În același timp, discriminarea creată aduce atingere principiului egalității în drepturi. Conținutul acestei etape procesuale nu se limitează la verificarea formală a întrunirii cerințelor prevăzute de lege, ci presupune o examinare a acestora, procurorul având posibilitatea nu numai să-și spună punctul de vedere în legătură cu cele arătate în scris de către contestator, ci să invoce și aspecte noi, asupra cărora partea absentă nu se va exprima. Mai mult, tot în acest cadru, instanța se pronunță și asupra suspendării executării hotărârii a cărei anulare se cere și o face, potrivit legii, după luarea concluziilor procurorului. Împrejurarea că, prin Decizia nr. 10 din 9 februarie 2009, Înalta Curte de Casație și Justiție — Secțiunile Unite, a admis recursul în interesul legii și, în aplicarea art. 391 alin. 1 din Codul de procedură penală din 1968, ce avea un conținut asemănător cu art. 431 alin. (1) din noul Cod de procedură penală, a constatat că examinarea admisibilității în principiu a contestației în anulare, fără citarea părților, nu încalcă dreptul acestora la un proces echitabil, consacrat prin art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, nu contrazice în niciun fel concluzia de mai sus, pentru motivele expuse în continuare. Astfel, Curtea Constituțională are competența exclusivă de a se pronunța asupra excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în fața instanțelor judecătorești și atunci când se invocă reglementări internaționale relevante. Instanța supremă a analizat eventuala încălcare a dreptului la un proces echitabil doar din perspectiva necitării părților, făcând abstracție de participarea procurorului. În fine, soluția a fost adoptată în considerarea naturii juridice a contestației în anulare, calificată în considerente a fi instituită pentru îndreptarea viciilor de ordin procedural ce atrag nulitatea la care se referă, or noua configurație a acestei căi extraordinare de atac este parțial diferită în condițiile eliminării unui grad de jurisdicție, astfel că, în afara unor erori de procedură, poate fi invocată și o eroare de judecată, respectiv greșita condamnare a inculpatului, deși existau probe cu privire la o cauză de încetare a procesului penal [art. 426 lit. b) din Codul de procedură penală]. În aceste condiții, soluția potrivită nu este eliminarea dispoziției referitoare la participarea procurorului, ci, dimpotrivă, citarea părților. În plus, instanța arată că este de reflectat cu privire la cazul de contestație în anulare prevăzut de art. 426 lit. b) din Codul de procedură penală, în sensul că ar trebui să constituie un caz de recurs în casație, în condițiile în care, potrivit art. 438 alin. (1) pct. 11 din Codul de procedură penală, hotărârea definitivă este supusă casării dacă „nu s-a constatat grațierea sau în mod greșit s-a constatat că pedeapsa aplicată inculpatului a fost grațiată”, iar pct. 8 din același alineat face vorbire doar despre greșita dispunere a încetării procesului penal, lăsând pe seama contestației în anulare îndreptarea erorii greșite condamnării, deși existau probe care impuneau încetarea procesului penal.

6. Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

7. **Guvernul** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece în cadrul procedurii admiterii în principiu nu are loc o judecată asupra temeiniciei contestației în anulare, care să presupună administrarea de probe. În această primă etapă a judecării contestației în anulare, instanța nu se pronunță în ceea ce privește vinovăția inculpatului, temeinicia materialului probator sau legalitatea hotărârii a cărei anulare se cere, toate aceste aspecte urmând a fi discutate într-o a doua

etapă, cea a judecării de după admiterea în principiu, etapă în care procedura are loc cu citarea părților. Mai mult, art. 432 alin. (3) din Codul de procedură penală prevede că judecarea contestației în anulare nu poate avea loc decât în prezența inculpatului, când acesta se află în stare de deținere. Or, potrivit art. 126 din Constituție, justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege, iar competența acestora și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege. Astfel, dispozițiile de lege criticate asigură toate garanțiile unui proces echitabil, fiind conforme cu prevederile art. 21 alin. (3) din Constituție și ale art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. De asemenea, nu poate fi primită nici critica referitoare la încălcarea principiului egalității în fața legii, deoarece dispozițiile art. 431 alin. (1) din Codul de procedură penală se aplică tuturor persoanelor aflate în ipoteza normei, fără privilegii și fără discriminări.

8. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 431 alin. (1) din Codul de procedură penală, care au următorul cuprins: „*Instanța examinează admisibilitatea în principiu, în camera de consiliu, fără citarea părților.*”

11. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții de lege, autorul excepției invocă încălcarea prevederilor constituționale ale art. 16 alin. (1) referitor la egalitatea cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări, și ale art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil, precum și ale art. 11 privind dreptul internațional și dreptul intern și ale art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului raportate la prevederile art. 6 referitor la dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

12. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că, prin Decizia nr. 506 din 30 iunie 2015*, nepublicată în Monitorul Oficial al României la data pronunțării prezentei decizii, a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 459 alin. (2) din Codul de procedură penală și a constatat că soluția legislativă potrivit căreia admisibilitatea în principiu a cererii de revizuire se examinează de către instanță „fără citarea părților” este neconstituțională, deoarece aduce atingere art. 21 alin. (3) din Legea fundamentală referitor la dreptul la un proces echitabil. Prin decizia citată anterior, Curtea a statuat că, prin excluderea numai a părților de la soluționarea admisibilității în principiu a cererii de revizuire, fără a dispune expres cu privire la neparticiparea procurorului, acesta fiind prezent în temeiul normelor de generală aplicare ale art. 363 alin. (1) din Codul de procedură penală, dispozițiile art. 459 alin. (2) din Codul de procedură penală determină ruperea echilibrului procesual. Astfel, în condițiile în care participarea procurorului în procedura de admisibilitate în principiu a cererii de revizuire este obligatorie, exigențele unui proces echitabil sunt înfrânte, de vreme ce nu se respectă egalitatea de arme între acuzare și apărare, din perspectiva contradictorialității (paragrafele 30 și 32).

* Decizia Curții Constituționale nr. 506 din 30 iunie 2015 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 539 din 20 iulie 2015.

13. În același timp, prin Decizia nr. 506 din 30 iunie 2015 (paragraful 14), Curtea a reținut că, potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale nu se aplică unei proceduri care urmărește redeschiderea unei proceduri penale, întrucât persoana a cărei condamnare a intrat în puterea lucrului judecat și care solicită o asemenea redeschidere nu este „*acuzată de o infracțiune*”, în sensul art. 6 din Convenție, ceea ce înseamnă că nu face obiectul unei „*acuzății în materie penală*” (Decizia Comisiei din 16 mai 1995, pronunțată în Cauza *Oberschlick împotriva Austriei*, cererile nr. 19.255/92 și 21.655/93, Decizia din 25 mai 1999, pronunțată în Cauza *Dankevich împotriva Ucrainei*, cererea nr. 40.679/98, Decizia din 6 ianuarie 2000, pronunțată în Cauza *Sonnleitner împotriva Austriei*, cererea nr. 34.813/97, Decizia din 20 martie 2001, pronunțată în Cauza *Kucera împotriva Austriei*, cererea nr. 40.072/98, Decizia din 6 mai 2003, pronunțată în Cauza *Franz Fischer împotriva Austriei*, cererea nr. 27.569/02, și Decizia din 6 iulie 2010, pronunțată în Cauza *Öcalan împotriva Turciei*, cererea nr. 5.980/07).

14. Curtea constată că cele statuate prin Decizia sa nr. 506 din 30 iunie 2015, citată anterior, se aplică *mutatis mutandis* și în cauza de față, care are ca obiect dispozițiile art. 431 alin. (1) din Codul de procedură penală, ce reglementează procedura de urmat în etapa admiterii în principiu a contestației în anulare, dispoziții, la rândul lor, criticate sub aspectul soluției legislative potrivit căreia admisibilitatea în principiu se examinează de către instanță „*fără citarea părților*”.

15. În ceea ce privește participarea procurorului în procedura examinării admisibilității în principiu a contestației în anulare, Curtea constată că, prin Decizia nr. 3 din 19 ianuarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 150 din 2 martie 2015, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii a stabilit că admisibilitatea în principiu a contestației în anulare se examinează în cameră de consiliu, fără citarea părților, cu participarea procurorului. În acest sens, Înalta Curte a reținut, pe de o parte, că dispozițiile art. 363 alin. (1) din Codul de procedură penală, care consacră obligativitatea prezenței procurorului la judecată, instituie o regulă cu caracter general, incidentă ori de câte ori este vorba despre o activitate procesuală de judecată, inclusiv în materia căilor extraordinare de atac, în lipsa unei dispoziții exprese contrare, iar, pe de altă parte, că pentru participarea procurorului în această procedură pledează și dispozițiile art. 430 din Codul de procedură penală referitoare la suspendarea executării hotărârii atacate, măsură care poate fi dispusă de instanța sesizată „*luând concluziile procurorului*”. Interpretarea în sensul neparticipării procurorului în procedura admiterii în principiu a contestației în anulare, dedusă din absența unei prevederi legale în acest sens, este infirmată — așa cum a reținut instanța supremă prin decizia anterior citată — de faptul că, dacă legiuitorul ar fi dorit o asemenea ipoteză, ar fi reglementat-o în mod expres, așa cum a făcut de pildă în cuprinsul art. 341 alin. (5) din Codul de procedură penală. De menționat că, prin Decizia nr. 599 din 21 octombrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 886 din 5 decembrie 2014, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 341 alin. (5) din Codul de procedură penală și a constatat că soluția legislativă potrivit căreia judecătorul de cameră preliminară se pronunță asupra plângerii „*fără participarea petentului, a procurorului și a intimaților*” este neconstituțională, întrucât contravine dreptului la un proces echitabil, în componentele sale referitoare la contradictorialitate și oralitate. În fine, prin Decizia nr. 3 din 19 ianuarie 2015, Înalta Curte de Casație și Justiție a observat că nici în reglementarea anterioară a contestației în anulare (a se vedea, în acest sens, art. 391 din Codul de

procedură penală din 1968) nu a existat o prevedere legală expresă privind participarea procurorului la examinarea admisibilității în principiu a contestației în anulare, însă jurisprudența în această materie, inclusiv a instanței supreme, a fost în sensul participării procurorului atât la judecarea admisibilității în principiu, cât și la judecarea pe fond a contestației în anulare.

16. Curtea reține că procedura de judecată a contestației în anulare presupune, ca și în reglementarea anterioară, două etape, și anume admiterea în principiu și judecata după admiterea în principiu a contestației, dispozițiile în materie fiind asemănătoare cu cele din Codul de procedură din 1968. Potrivit actualei reglementări, însă, parcurgerea etapei admisibilității în principiu este obligatorie indiferent de cazul de contestație în anulare invocat. În cadrul acestei prime etape procesuale, instanța examinează îndeplinirea condițiilor de admitere în principiu a contestației în anulare, condiții ce rezultă din prevederile art. 426—428 și ale art. 431 alin. (2) din Codul de procedură penală. Astfel, instanța verifică dacă cererea de contestație în anulare privește hotărâri penale definitive, dacă este formulată de o persoană care are calitatea cerută de lege pentru a exercita calea extraordinară de atac, dacă este introdusă în termenul prevăzut de lege, dacă motivele concrete invocate în susținerea căii extraordinare de atac se încadrează în cazurile expres și limitativ prevăzute în art. 426 din Codul de procedură penală și, în fine, dacă în sprijinul contestației sunt depuse dovezi ori sunt invocate dovezi care există în dosar. Reglementarea actuală a cazurilor de contestație în anulare diferă de cea din Codul de procedură penală din 1968 prin preluarea unora dintre cazurile de casare regăsite anterior în materia recursului. Referitor la activitatea procesuală desfășurată de instanță în etapa admiterii în principiu a contestației în anulare, Curtea constată că instanța examinează cererea sub aspectul îndeplinirii condițiilor de folosire a acestei căi extraordinare de atac, realizând o activitate procesuală de statuire în ceea ce privește exercitarea unui drept procesual și, implicit, soluționarea unei situații procesuale, ceea ce înseamnă că este vorba de o judecată și că sunt incidente prevederile art. 21 alin. (3) din Constituție, potrivit cărora „*părțile au dreptul la un proces echitabil [...]*”.

17. Așa cum a statuat Curtea în jurisprudența sa, un aspect fundamental al dreptului la un proces echitabil constă în egalitatea armelor între acuzare și apărare și în caracterul contradictoriu al procedurii (Decizia nr. 599 din 21 octombrie 2014, citată anterior, paragrafele 36 și 41, Decizia nr. 641 din 11 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 887 din 5 decembrie 2014, paragrafele 35, 36 și 38, și Decizia nr. 506 din 30 iunie 2015, citată anterior, paragrafele 26—28 și 32). Cu privire la principiul egalității armelor, Curtea a reținut că acesta presupune ca fiecare parte să dispună de posibilitatea rezonabilă de a-și prezenta cauza în condiții care să nu o plaseze într-o situație dezavantajoasă față de adversarul sau adversarii săi. În același timp, contradictorialitatea reprezintă dreptul fiecărei părți de a participa la prezentarea, argumentarea și dovedirea pretențiilor sau apărărilor sale, precum și dreptul de a discuta și combate susținerile și probele adversarului sau adversarilor săi. Contradictorialitatea se traduce în aducerea la cunoștința adversarului a argumentelor de fapt și de drept, pe de-o parte, și în posibilitatea acestuia de a răspunde, pe de altă parte. Astfel, contradictorialitatea constă în posibilitatea reală de a cunoaște și de a dezbate în fața judecătorului tot ceea ce este avansat în drept sau în fapt de către adversar și tot ceea ce este prezentat de acesta cu titlu de probe, în vederea influențării deciziei instanței. Or, din această perspectivă, Curtea constată că soluția legislativă cuprinsă în dispozițiile art. 431 alin. (1) din Codul de procedură penală — potrivit căreia admisibilitatea în

principiu a contestației în anulare se examinează de către instanță „fără citarea părților” —, în condițiile participării procurorului, înfrânge exigențele unui proces echitabil, de vreme ce nu respectă egalitatea armelor între acuzare și apărare, sub aspectul contradictorialității procedurii. Potrivit art. 427 alin. (1) din Codul de procedură penală, contestația în anulare poate fi făcută de „oricare dintre părți, de persoana vătămată sau de către procuror”. Excluderea inculpatului, a părții civile, a părții responsabile civilmente și a persoanei vătămate de la această primă etapă a procedurii de judecată a contestației în anulare și soluționarea admisibilității în principiu a cererii doar cu participarea procurorului plasează părțile și persoana vătămată într-o poziție procesuală dezavantajoasă față de reprezentantul Ministerului Public, deoarece nu au posibilitatea să ia cunoștință și să facă observații referitor la ceea ce este avansat în drept sau în fapt de către acesta din urmă, inclusiv cu privire la excluderea unor probe și la eventuala suspendare a executării hotărârii supuse contestației în anulare.

20. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Admite excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 431 alin. (1) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Dan Voiculescu în Dosarul nr. 5.189/2/2014 (3.010/2014) al Curții de Apel București — Secția a II-a penală, și constată că soluția legislativă potrivit căreia admisibilitatea în principiu a contestației în anulare se examinează de către instanță „fără citarea părților” este neconstituțională.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Curții de Apel București — Secția a II-a penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 14 iulie 2015.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Oana Cristina Puică

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 552

din 16 iulie 2015

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (3) teza a doua, art. 342, art. 343, art. 344 alin. (1)—(3), art. 345 alin. (2) și (3), art. 346 alin. (2)—(7), art. 347 alin. (1) și (2) și art. 348 din Codul de procedură penală

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Cristina Teodora Pop	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Marinela Mincă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (1) lit. c) și alin. (3) teza a doua din Codul de procedură penală și a titlului II din Partea specială a Codului de procedură penală, cu excepția prevederilor art. 344 alin. (4), art. 345 alin. (1), art. 346 alin. (1) și art. 347 alin. (3) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Marius Vasile Balaji în Dosarul nr. 11.370/296/2014 al Judecătorei Satu Mare — Secția penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 101 D/2015.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

4. Referitor la pretinsa neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 alin. (1) lit. c) și alin. (3) teza a doua din Codul de procedură penală, se arată că, prin reglementarea instituției funcțiilor judiciare, legiuitorul a urmărit asigurarea imparțialității instanței, în ipoteza în care același judecător dispune măsuri preventive, măsuri asigurătorii sau alte măsuri referitoare la drepturile fundamentale ale inculpatului. Se observă faptul că, cu toate acestea, legiuitorul nu a înțeles să separe funcția de verificare a legalității sesizării instanței și a legalității administrării probelor, precum și a actelor efectuate de procuror de cea de judecată, întrucât, în această etapă, judecătorul de cameră preliminară verifică legalitatea aspectelor anterior arătate, fără a se pronunța asupra temeiniciei probelor administrate cu privire la presupusa vinovăție a suspectului sau a inculpatului. Se arată că, dacă susținerile autorului excepției ar fi reale, s-ar ajunge la o suprapunere a celor doua etape ale procesului penal, cea a camerei preliminare și cea a judecării în fond a cauzei, nemaifiind nevoie de faza cercetării judecătorești, întrucât, în cadrul acestui filtru, s-ar soluționa și fondul cauzei. Se mai susține că, de altfel, prin reglementarea procedurii de cameră preliminară, legiuitorul a urmărit epuizarea în această etapă procesuală a excepțiilor ce pot fi invocate și care ar putea determina restituirea dosarului la procuror, în scopul asigurării soluționării cu celeritate a cauzelor, și că textul criticat nu dă naștere niciunei suspiciuni cu privire la imparțialitatea judecătorului de cameră preliminară.

5. Cu privire la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor titlului II din Partea specială a Codului de procedură penală, cu excepția prevederilor art. 344 alin. (4), art. 345 alin. (1), art. 346 alin. (1) și art. 347 alin. (3) din Codul de procedură penală, se arată că aceasta este neîntemeiată. Se face trimitere la jurisprudența Curții Constituționale, prin care instanța de contencios constituțional a mai analizat textele criticate și a constatat că acestea sunt constituționale, prin raportare la critici similare.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

6. Prin Încheierea din 14 ianuarie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 11.370/296/2014, **Judecătoria Satu Mare — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 3 alin. (1) lit. c) și alin. (3) teza a doua din Codul de procedură penală și a titlului II din Partea specială a Codului de procedură penală, cu excepția prevederilor art. 344 alin. (4), art. 345 alin. (1), art. 346 alin. (1) și art. 347 alin. (3) din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de Marius Vasile Balaji într-o cauză având ca obiect soluționarea unei contestații privind legalitatea sesizării instanței, a administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală.

7. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, referitor la prevederile art. 3 alin. (1) lit. c) și alin. (3) teza a doua din Codul de procedură penală, se arată că funcția de verificare a legalității trimiterii sau netrimiterii în judecată nu este compatibilă cu funcția de judecată, în caz contrar textele criticate contravenind dispozițiilor constituționale ale art. 21 alin. (3) și prevederilor art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Se susține că judecătorul de cameră preliminară, deși reprezintă un filtru cu privire la legalitatea sesizării instanței, acesta nu poate face

abstracție de substanța probelor, chiar și nelegal administrate, fiindu-i astfel afectată formarea convingerii cu privire la nevinovăția unui inculpat.

8. Cu privire la pretinsa neconstituționalitate a prevederilor titlului II al Părții speciale a Codului de procedură penală, se arată că faptul că judecătorul de cameră preliminară care dispune începerea judecării exercită și funcția de judecată în cauză contravine dreptului la un proces echitabil, întrucât imparțialitatea unui astfel de judecător este afectată de verificarea legalității administrării probelor, operațiune cu ocazia căreia nu poate face abstracție de conținutul acestora. Se arată, în acest sens, că dreptul la un proces echitabil presupune soluționarea cauzelor de către o instanță independentă și imparțială. Se susține, totodată, că stabilirea unor termene fixe, indiferent de complexitatea cauzelor, duce la prelungirea nejustificată a proceselor penale. Se mai arată că sancțiunea decăderii din dreptul de a formula cereri și excepții în legătură cu legalitatea sesizării instanței, cu competența acesteia și cu legalitatea probelor și a actelor de urmărire penală, în măsura în care aceste excepții și cereri nu au fost invocate în procedura de cameră preliminară, încalcă dreptul la apărare și dreptul la un proces echitabil și duce la pronunțarea unor hotărâri judecătorești de condamnare pe baza unor probe nelegal administrate. Se susține că dispozițiile art. 347 alin. (2) din Codul de procedură penală încalcă dreptul la un proces echitabil, întrucât, în cazul în care se judecă o contestație împotriva unei încheieri a judecătorului de cameră preliminară de la o judecătorie, soluționarea respectivei contestații revine judecătorului de cameră preliminară de la tribunal, iar soluția astfel pronunțată de către tribunal va fi opozabilă curții de apel, în situația declarării apelului împotriva sentinței judecătorești. Se observă că, în situația în care judecătorul de cameră preliminară constată neregularități ale actului de sesizare, încheierea se comunică parchetului care a emis rechizitoriul, care are la dispoziție un termen de 5 zile pentru remediarea respectivelor neregularități. Se arată că, în cazul în care nu s-au formulat cereri sau excepții, și nici nu au fost ridicate din oficiu, la expirarea termenelor prevăzute de lege, judecătorul de cameră preliminară constată legalitatea sesizării instanței, a administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală și dispune începerea judecării; în schimb, cauzele vor fi restituite la parchet dacă rechizitoriul este neregularitar întocmit, iar aceste neregularități nu se pot remedia de procuror în termenul mai sus arătat, dacă neregularitatea atrage imposibilitatea stabilirii obiectului sau limitelor judecării, dacă au fost excluse toate probele administrate în cursul urmăririi penale, precum și în situația în care procurorul solicită restituirea cauzei, pentru a remedia neregularitățile, sau acesta nu le remediază în termenul de 5 zile prevăzute de lege. În toate celelalte cazuri în care a constatat neregularități ale actului de sesizare, a-exclus una sau mai multe probe administrate ori a sancționat actele de urmărire penală efectuate cu încălcarea legii, judecătorul de cameră preliminară dispune începerea judecării.

9. Se subliniază că, potrivit art. 21 din Constituție, orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime și nicio lege nu poate îngreui exercitarea acestui drept. Totodată, conform art. 6 paragraful 1 din Convenție, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, iar hotărârea cu privire la aceasta trebuie să fie pronunțată în mod public, accesul în sala de ședință putând fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia, în interesul moralității, al ordinii publice sau al securității naționale.

10. **Judecătoria Satu Mare — Secția penală** opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, din perspectiva criticilor referitoare la prevederile art. 3 alin. (1) lit. c)

și alin. (3) teza a doua din Codul de procedură penală, și întemeiată, din perspectiva criticilor privind titlul II din Partea specială a Codului de procedură penală, cu excepția prevederilor art. 344 alin. (4), art. 345 alin. (1), art. 346 alin. (1) și art. 347 alin. (3) din Codul de procedură penală. Referitor la constituționalitatea prevederilor art. 3 alin. (1) lit. c) și alin. (3) teza a doua din Codul de procedură penală, se arată că judecătorul de cameră preliminară verifică doar temeinicia probelor, fără a se pronunța cu privire la vinovăția persoanei trimise în judecată, astfel că imparțialitatea acestuia nu este afectată, el putând să judece fondul cauzei. În ceea ce privește procedura camerei preliminare, se apreciază că aceasta determină prelungirea nejustificată a soluționării cauzelor penale, cu încălcarea dreptului la un proces echitabil al participanților la procesul penal.

11. În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

12. Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

13. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

14. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie, potrivit încheierii de sesizare, dispozițiile art. 3 alin. (1) lit. c) și alin. (3) teza a doua din Codul de procedură penală și ale titlului II din Partea specială a Codului de procedură penală, cu excepția prevederilor art. 344 alin. (4), art. 345 alin. (1), art. 346 alin. (1) și art. 347 alin. (3) din Codul de procedură penală. Din analiza excepției de neconstituționalitate, Curtea reține că, în realitate, autorul critică prevederile art. 3 alin. (3) teza a doua, art. 342, art. 343, art. 344 alin. (1)—(3), art. 345 alin. (2) și (3), art. 346 alin. (2)—(7), art. 347 alin. (1) și (2) și art. 348 din Codul de procedură penală. Textele criticate au următorul cuprins:

— Art. 3 alin. (3): „*În desfășurarea aceluiași proces penal, exercitarea unei funcții judiciare este incompatibilă cu exercitarea unei alte funcții judiciare, cu excepția celei prevăzute la alin. (1) lit. c), care este compatibilă cu funcția de judecată.*”;

— Art. 342: „*Obiectul procedurii camerei preliminare îl constituie verificarea, după trimiterea în judecată, a competenței și a legalității sesizării instanței, precum și verificarea legalității administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală*”;

— Art. 343: „*Durata procedurii în camera preliminară este de cel mult 60 de zile de la data înregistrării cauzei la instanță.*”;

— Art. 344 alin. (1)—(3): „*(1) După sesizarea instanței prin rechizitoriu, dosarul se repartizează aleatoriu judecătorului de cameră preliminară.*

(2) Copia certificată a rechizitorului și, după caz, traducerea autorizată a acestuia se comunică inculpatului la locul de deținere ori, după caz, la adresa unde locuiește sau la adresa la care a solicitat comunicarea actelor de procedură, aducându-i-se totodată la cunoștință obiectul procedurii în camera preliminară, dreptul de a-și angaja un apărător și termenul în care, de la data comunicării, poate formula în scris cereri și excepții cu privire la legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală. Termenul este stabilit de către

judecătorul de cameră preliminară, în funcție de complexitatea și particularitățile cauzei, dar nu poate fi mai scurt de 20 de zile.

(3) În cazurile prevăzute de art. 90, judecătorul de cameră preliminară ia măsuri pentru desemnarea unui apărător din oficiu și stabilește, în funcție de complexitatea și particularitățile cauzei, termenul în care acesta poate formula în scris cereri și excepții cu privire la legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală, care nu poate fi mai scurt de 20 de zile.”;

— Art. 345 alin. (2)—(3): „*(2) În cazul în care judecătorul de cameră preliminară constată neregularități ale actului de sesizare, în cazul în care sancționează potrivit art. 280—282 actele de urmărire penală efectuate cu încălcarea legii ori dacă exclude una sau mai multe probe administrate, încheierea se comunică de îndată parchetului care a emis rechizitoriu.*

(3) În termen de 5 zile de la comunicare, procurorul remediază neregularitățile actului de sesizare și comunică judecătorului de cameră preliminară dacă menține dispoziția de trimitere în judecată ori solicită restituirea cauzei.”;

— Art. 346 alin. (2)—(7): „*(2) Dacă nu s-au formulat cereri și excepții ori nu a ridicat din oficiu excepții, la expirarea termenelor prevăzute la art. 344 alin. (2) sau (3), judecătorul de cameră preliminară constată legalitatea sesizării instanței, a administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală și dispune începerea judecății.*

(3) Judecătorul de cameră preliminară restituie cauza la parchet dacă:

a) rechizitoriu este neregularitar întocmit, iar neregularitatea nu a fost remediată de procuror în termenul prevăzut la art. 345 alin. (3), dacă neregularitatea atrage imposibilitatea stabilirii obiectului sau limitelor judecății;

b) a exclus toate probele administrate în cursul urmăririi penale;

c) procurorul solicită restituirea cauzei, în condițiile art. 345 alin. (3), ori nu răspunde în termenul prevăzut de aceleași dispoziții.

(4) În toate celelalte cazuri în care a constatat neregularități ale actului de sesizare, a exclus una sau mai multe probe administrate ori a sancționat potrivit art. 280—282 actele de urmărire penală efectuate cu încălcarea legii, judecătorul de cameră preliminară dispune începerea judecății.

(5) Probele excluse nu pot fi avute în vedere la judecata în fond a cauzei.

(6) Dacă apreciază că instanța sesizată nu este competentă, judecătorul de cameră preliminară procedează potrivit art. 50 și art. 51, care se aplică în mod corespunzător.

(7) Judecătorul de cameră preliminară care a dispus începerea judecății exercită funcția de judecată în cauză.”;

— Art. 347 alin. (1)—(2): „*(1) În termen de 3 zile de la comunicarea încheierii prevăzute la art. 346 alin. (1), procurorul și inculpatul pot face contestație cu privire la modul de soluționare a cererilor și a excepțiilor, precum și împotriva soluțiilor prevăzute la art. 346 alin. (3)—(5).*

(2) Contestația se judecă de către judecătorul de cameră preliminară de la instanța ierarhic superioară celei sesizate. Când instanța sesizată este Înalta Curte de Casație și Justiție, contestația se judecă de către completul competent, potrivit legii.”;

— Art. 348: „*(1) Judecătorul de cameră preliminară se pronunță, la cerere sau din oficiu, cu privire la luarea, menținerea, înlocuirea, revocarea sau încetarea de drept a măsurilor preventive.*

(2) În cauzele în care față de inculpat s-a dispus o măsură preventivă, judecătorul de cameră preliminară verifică legalitatea și temeinicia măsurii preventive, procedând potrivit dispozițiilor art. 207.”

Dispozițiile art. 3 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură penală au următorul cuprins: „În procesul penal se exercită următoarele funcții judiciare: [...] c) funcția de verificare a legalității trimiterii ori netrimiterii în judecată;”.

15. Se susține că textele criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului și ale art. 21 alin. (3) cu privire la accesul liber la justiție, precum și prevederile art. 6 paragraful 1 din Convenție privind dreptul la un proces echitabil.

16. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile art. 3 din Codul de procedură penală reglementează principiul separației funcțiilor judiciare, în cuprinsul prevederilor alin. (1) al art. 3 fiind enumerate: funcția de urmărire penală, funcția de dispoziție asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei în faza de urmărire penală, funcția de verificare a legalității trimiterii ori netrimiterii în judecată și funcția de judecată. **Funcția de urmărire penală** este exercitată de *procuror și de către organele de cercetare penală*, prin strângerea probelor necesare pentru a se constata dacă există sau nu temeiuri de trimitere în judecată. **Funcția de dispoziție asupra drepturilor și libertăților fundamentale** ale persoanei se exercită, de principiu, de către *judecătorul de drepturi și libertăți*. **Funcția de verificare a legalității trimiterii sau netrimiterii în judecată** este exercitată de *judecătorul de cameră preliminară*, care verifică legalitatea actului de trimitere în judecată și a probelor pe care acesta se bazează, precum și legalitatea soluțiilor de netrimite în judecată. **Funcția de judecată** se exercită de către *complete de judecată* constituite în condițiile legii.

17. În aplicarea dispozițiilor art. 3 alin. (1) din Codul de procedură penală, legiuitorul a prevăzut la alin. (3) teza întâi al aceluiași art. 3 că exercitarea unei funcții judiciare este incompatibilă cu exercitarea unei alte funcții judiciare. De la această regulă, prin art. 3 alin. (3) teza a doua din Codul de procedură penală, legiuitorul a reglementat o excepție conform căreia funcția de verificare a legalității trimiterii ori netrimiterii în judecată, prevăzută la art. 3 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură penală, este compatibilă cu funcția de judecată. Conform soluției juridice prevăzute prin textul criticat, judecătorul de cameră preliminară, ulterior verificării legalității soluțiilor de trimitere sau netrimitere în judecată, poate să participe la judecarea fondului cauzei.

18. În analiza sa, Curtea reține că, potrivit prevederilor art. 3 alin. (3) teza a doua din Codul de procedură penală, raportat la art. 3 alin. (1) lit. c) din același cod, **se disting două ipoteze juridice**.

19. **Cea dintâi ipoteză** privește judecătorul care a verificat legalitatea trimiterii în judecată, potrivit art. 342—348 din Codul de procedură penală. Conform art. 346 alin. (7) din Codul de procedură penală, judecătorul de cameră preliminară care, în urma verificării legalității soluției de trimitere în judecată, a dispus începerea judecării, exercită funcția de judecată în cauză. Cu privire la aceasta, instanța de contencios constituțional s-a pronunțat prin Decizia nr. 663 din 11 noiembrie 2014, paragraful 19, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 52 din 22 ianuarie 2015, și Decizia nr. 353 din 7 mai 2015, paragraful 12, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 466 din 29 iunie 2015, prin care a arătat că este în interesul îndeplinirii actului de justiție ca același judecător care a verificat atât competența și legalitatea sesizării, cât și legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală să se pronunțe și pe fondul cauzei. S-a reținut, prin aceleași decizii, că o soluție contrară ar fi fost de natură să afecteze deplina realizare a funcției de judecată, prin aceea că judecătorul fondului ar fi privat de posibilitatea — esențială în buna administrare a cauzei — de a aprecia el însuși asupra legalității urmăririi penale și a administrării probelor și de a

decide asupra întregului material probator pe care își va întemeia soluția. Așa fiind, Curtea a arătat că simplul fapt pentru judecător de a fi luat o decizie înaintea procesului nu poate fi considerat întotdeauna că ar justifica, în sine, o bănuială de parțialitate în privința sa. Ceea ce trebuie avut în vedere este întinderea și importanța acestei decizii. Aprecierea preliminară a datelor din dosar nu poate semnifica faptul că ar fi de natură să influențeze aprecierea finală, ceea ce interesează fiind ca această apreciere să se facă la momentul luării hotărârii și să se bazeze pe elementele dosarului și pe dezbaterile din ședința de judecată (a se vedea Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 6 iunie 2000, pronunțată în Cauza *Morel împotriva Franței*, paragraful 45).

20. Cum prevederile art. 346 alin. (7) din Codul de procedură penală reprezintă o aplicație a excepției reglementate la art. 3 alin. (3) teza a doua din Codul de procedură penală, cu privire la soluția legislativă conform căreia funcția de verificare a legalității trimiterii în judecată este compatibilă cu funcția de judecată, atât considerentele, cât și soluția deciziilor nr. 663 din 11 noiembrie 2014 și nr. 353 din 7 mai 2015 sunt aplicabile și în prezenta cauză.

21. Referitor la **cea de-a doua ipoteză juridică**, aceasta privește judecătorul care a verificat legalitatea soluției de netrimite în judecată, conform art. 341 din Codul de procedură penală, și este prevăzută la art. 3 alin. (3) teza a doua din Codul de procedură penală, cu raportare la art. 3 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură penală. Curtea constată, referitor la una dintre soluțiile pe care le poate pronunța acesta, că **art. 341 alin. (7) pct. 2 lit. c) din Codul de procedură penală** prevede că în cauzele în care s-a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale, judecătorul de cameră preliminară verifică legalitatea administrării probelor și a efectuării urmăririi penale, exclude probele nelegal administrate ori, după caz, sancționează, potrivit art. 280—282 din același cod, actele de urmărire penală efectuate cu încălcarea legii și admite plângerea, desființează soluția atacată și **dispune începerea judecării** cu privire la faptele și persoanele pentru care, în cursul cercetării penale, a fost pusă în mișcare acțiunea penală, când probele legal administrate sunt suficiente, **trimitând dosarul spre repartizare aleatorie**. În această situație, **actul de sesizare a instanței îl reprezintă**, prin excepție de la principiul separației funcțiilor judiciare, **încheierea judecătorului de cameră preliminară de începere a judecării**.

22. De altfel, prin Decizia nr. 599 din 21 octombrie 2014, paragrafele 33—34, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 886 din 5 decembrie 2014, Curtea a reținut că noțiunea de „acuză în materie penală” trebuie înțeleasă în sensul Convenției și poate fi definită drept „notificarea oficială, din partea autorității competente, privind suspiciunea referitoare la comiterea unei fapte penale”, definiție care depinde, de asemenea, de existența sau absența unor „repercusiuni importante asupra situației (suspectului)” (a se vedea Hotărârea din 27 februarie 1980, pronunțată în Cauza *Deweer împotriva Belgiei*, paragraful 46; Hotărârea din 15 iulie 1982, pronunțată în Cauza *Eckle împotriva Germaniei*, paragraful 73). În acest sens, Curtea a reținut că actualul Cod de procedură penală consacră trei modalități de acuzație în materie penală reglementate de art. 307 referitor la aducerea la cunoștință a calității de suspect, art. 309 referitor la punerea în mișcare a acțiunii penale și la aducerea la cunoștință a calității de inculpat și art. 327 lit. a) referitor la rezolvarea cauzelor prin emiterea rechizitoriului și sesizarea instanței de judecată. Dacă în primele două situații, notificarea oficială constă în aducerea la cunoștință a calității de suspect înainte de prima sa audiere și în comunicarea către inculpat a ordonanței prin care s-a pus în mișcare acțiunea penală care, de asemenea, este chemat în vederea audierii, în cea de-a treia situație, notificarea oficială constă în comunicarea

către inculpat a unei copii certificate a rechizitoriului în condițiile art. 344 alin. (2) din același cod ce dispune cu privire la procedura camerei preliminare. *Pe lângă aceste trei modalități de formulare a unei acuzații penale, Curtea a identificat și o altă posibilitate ce izvorăște din procedura referitoare la soluționarea plângerilor formulate împotriva soluțiilor de neurmărire sau netrimite în judecată.* Cu toate că procedura ce constituie obiectul analizei sale nu vizează *ab initio* existența unei acuzații în materie penală, deoarece ea a fost înlăturată de soluțiile pronunțate de procuror, câtă vreme, potrivit dispozițiilor art. 341 alin. (7) pct. 2 lit. c) din Codul de procedură penală, judecătorul de cameră preliminară, prin încheiere, poate desființa soluția atacată și dispune începerea judecării, atunci **încheierea pronunțată are valențele unui rechizitoriu, deci a unei acuzații în materie penală.**

23. Mai mult, Curtea constată că dispozițiile **art. 64 alin. (5) din Codul de procedură penală** prevăd că judecătorul care a participat la soluționarea plângerii împotriva soluțiilor de neurmărire sau netrimite în judecată nu poate participa, în aceeași cauză, la judecata în fond sau în căile de atac. Altfel spus, judecătorul este incompatibil să judece în cadrul completului de judecată nu numai în situația pronunțării încheierii de începere a judecării, ci în orice situație în care, în calitate de judecător de cameră preliminară a soluționat o plângere împotriva soluției procurorului de neurmărire sau de netrimite în judecată, indiferent că a dispus începerea judecării sau a restituit cauza procurorului, care după completarea urmăririi penale a dispus trimiterea în judecată. De altfel, prin Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. XV din 22 mai 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 509 din 13 iunie 2006, s-a statuat că judecătorul, care, prin încheiere, admite plângerea, desființează rezoluția sau ordonanța atacată și reține cauza spre judecare, apreciind că probele existente la dosar sunt suficiente pentru judecarea cauzei, devine incompatibil să soluționeze fondul acesteia. Din interpretarea coroborată a prevederilor art. 341 alin. (7) pct. 2 lit. c) și art. 64 alin. (5) din Codul de procedură penală, Curtea constată **că judecătorul de cameră preliminară care verifică legalitatea soluției de netrimite în judecată nu poate exercita funcția de judecată.**

24. De altfel, acest lucru a fost stabilit de Curtea Constituțională și prin Decizia nr. 663 din 11 noiembrie 2014, paragraful 18, prin care s-a statuat, în ce privește critica referitoare la posibilitatea judecătorului de cameră preliminară care s-a pronunțat asupra soluțiilor de netrimite în judecată ori asupra obiectului procedurii camerei preliminare să exercite și funcția de judecată pe fond a cauzei, că acestea comportă două componente, una referitoare la procedura instituită de art. 340 și art. 341 din Codul de procedură penală și alta referitoare la cea instituită de art. 342—348 din același cod. Astfel, Curtea a constatat că, potrivit art. 64 alin. (5) și alin. (6) din Codul de procedură penală, **judecătorul care a participat la soluționarea plângerii împotriva soluțiilor de neurmărire sau netrimite în judecată nu poate participa în aceeași cauză la judecata în fond sau în căile de atac, iar judecătorul care s-a pronunțat cu privire la o măsură supusă contestației nu poate participa la soluționarea contestației.** Or, câtă vreme potrivit art. 341 alin. (7) pct. 2 lit. c) teza finală din Codul de procedură penală, în cazul procedurii referitoare la soluționarea plângerilor împotriva soluțiilor de neurmărire sau netrimite în judecată, admitând plângerea, judecătorul de cameră preliminară trimite dosarul spre repartizare aleatorie, atunci *nu poate fi primită susținerea petentului referitoare la posibilitatea acestui judecător de a exercita și funcția de judecată în cauză, deoarece, așa cum s-a arătat mai sus, acesta este incompatibil.* De altfel, cât privește această procedură de soluționare a plângerilor împotriva neurmăririlor ori netrimiterilor

în judecată finalizate cu începerea judecării, Curtea a reținut că **încheierea prin care se dispune începerea judecării are valențele unui act de sesizare a instanței de judecată, fapt care imprimă posibilității aceluiași judecător de a se pronunța și asupra fondului o lipsă de imparțialitate.** De aceea, spre deosebire de procedura prevăzută de art. 342 și următoarele din Codul de procedură penală, unde acuzația în materie penală a fost realizată deja, în cazul plângerilor formulate împotriva soluțiilor de netrimite sau neurmărire penală dispuse de procuror, judecătorul de cameră preliminară astfel competent nu poate să exercite și funcția de judecată pe fond, întrucât caracterul sui generis al încheierii pronunțate în temeiul art. 341 alin. (7) pct. 2 lit. c) din Codul de procedură penală preia în mod vădit activitatea specifică exercitării funcției de urmărire penală. Prin decizia anterior arătată, Curtea nu a constatat însă neconstituționalitatea art. 3 alin. (3) teza a doua din Codul de procedură penală, acesta nefiind criticat în respectiva cauză.

25. Tocmai de aceea, judecătorul care dispune începerea judecării, în baza art. 341 alin. (7) pct. 2 lit. c) din Codul de procedură penală, este incompatibil să exercite și funcția de judecată, în caz contrar încălcându-se art. 21 alin. (3) din Constituție referitor la dreptul la un proces echitabil, și art. 124 alin. (2) din Legea fundamentală, potrivit căruia justiția este unică, **imparțială** și egală pentru toți.

26. Pentru aceste motive, Curtea urmează a constata că prevederile art. 3 alin. (3) teza a doua din Codul de procedură penală sunt neconstituționale cu privire la soluția legislativă conform căreia exercitarea funcției de judecată este compatibilă cu funcția de verificare a legalității netrimiterii în judecată.

27. În ceea ce privește celelalte texte criticate, se reține că prin **Decizia nr. 663 din 11 noiembrie 2014, paragraful 24, Curtea a constatat că prevederile art. 342, art. 343, art. 344 alin. (1)—(3), art. 345 alin. (2) și alin. (3), art. 346 alin. (2)—(7), art. 347 alin. (1) și alin. (2) și art. 348 din Codul de procedură penală sunt constituționale, prin raportare la critici de neconstituționalitate similare.**

28. Astfel, prin decizia anterior menționată, cu privire la dispozițiile legale supuse controlului de constituționalitate, Curtea a constatat că acestea reglementează cu privire la plângerea împotriva actelor procurorului, la procedura de soluționare după înregistrarea plângerii împotriva soluțiilor procurorului de neurmărire sau netrimite în judecată la judecătorul de cameră preliminară, la soluțiile pe care acesta le poate dispune și la ineficiența probelor care au fost excluse în cadrul controlului, la obiectul și durata procedurii în camera preliminară, la măsurile premergătoare, la constatarea unor neregularități ale actului de sesizare și la modul de soluționare a cererilor și a excepțiilor în procedura camerei preliminare, precum și împotriva soluțiilor prevăzute și la măsurile preventive în procedura de cameră preliminară. Or, aceste prevederi, prin prisma criticilor referitoare la rolul judecătorului de cameră preliminară care ar putea genera un blocaj al instanțelor de judecată, nu afectează drepturile procesuale ale procurorului, ale părților și ale subiecților procesuali principali, astfel încât, în raport cu aceste critici, excepția apare ca fiind neîntemeiată.

29. De asemenea, prin **Decizia nr. 641 din 11 noiembrie 2014, paragraful 64, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 887 din 5 decembrie 2014**, în ceea ce privește dispozițiile art. 345 alin. (2) și alin. (3) din Codul de procedură penală, Curtea a observat că acestea reglementează procedura în camera preliminară referitoare la constatarea unor neregularități ale actului de sesizare, la sancționarea potrivit art. 280—282 din Codul de procedură penală a actelor de urmărire penală efectuate cu încălcarea legii ori excluderea unor probe administrate, precum și remedierea de către procuror a neregularităților actului de sesizare. Referitor la aceste dispoziții,

Curtea a reținut că acestea sunt criticate din perspectiva încălcării principiului contradictorialității și al dreptului la o procedură orală. Astfel, observând dispozițiile de lege criticate, precum și conținutul principiului contradictorialității și al dreptului la o procedură orală, Curtea a constatat că nu poate fi reținută critica de neconstituționalitate formulată. Astfel, având în vedere competențele procurorului în procesul penal, Curtea a apreciat că este firesc ca încheierea prin care se constată neregularitățile actului de sesizare, prin care s-au sancționat, potrivit art. 280—282 din Codul de procedură penală, actele de urmărire penală efectuate cu încălcarea legii ori prin care s-au exclus probe administrate, să fie comunicată procurorului, doar acesta din urmă putând fi în măsură să remedieze aceste neajunsuri.

32. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Marius Vasile Balaji în Dosarul nr. 11.370/296/2014 al Judecătorei Satu Mare — Secția penală și constată că soluția legislativă cuprinsă în art. 3 alin. (3) teza a doua din Codul de procedură penală conform căreia exercitarea funcției de verificare a legalității netrimiterii în judecată este compatibilă cu exercitarea funcției de judecată este neconstituțională.

2. Respinge ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate ridicată de Marius Vasile Balaji în Dosarul nr. 11.370/296/2014 al Judecătorei Satu Mare — Secția penală și constată că dispozițiile art. 3 alin. (3) teza a doua din Codul de procedură penală, în privința soluției legislative conform căreia exercitarea funcției de verificare a legalității trimiterii în judecată este compatibilă cu exercitarea funcției de judecată, și ale art. 342, art. 343, art. 344 alin. (1)—(3), art. 345 alin. (2) și (3), art. 346 alin. (2)—(7), art. 347 alin. (1) și (2) și art. 348 din același cod sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Decizia se comunică președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Judecătorei Satu Mare — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința din data de 16 iulie 2015.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Cristina Teodora Pop

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 553

din 16 iulie 2015

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 223 alin. (2) din Codul de procedură penală

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Cristina Teodora Pop	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Marinela Mincă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 223 alin. (2) din Codul de procedură penală, excepție

30. Referitor la dispozițiile art. 347 alin. (1) și alin. (2) din Codul de procedură penală, Curtea a reținut că acestea reglementează contestația cu privire la modul de soluționare a cererilor și a excepțiilor în procedura camerei preliminare, precum și împotriva soluțiilor prevăzute de art. 346 alin. (3) și alin. (5) din același cod. Curtea a constatat că aceste dispoziții, prin prisma criticilor formulate, nu impiedică asupra drepturilor procesuale ale procurorului și inculpatului, astfel încât în raport cu aceste critici excepția apare ca fiind neîntemeiată.

31. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, atât soluția, cât și considerentele deciziilor invocate își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

32. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Marius Vasile Balaji în Dosarul nr. 11.370/296/2014 al Judecătorei Satu Mare — Secția penală și constată că soluția legislativă cuprinsă în art. 3 alin. (3) teza a doua din Codul de procedură penală conform căreia exercitarea funcției de verificare a legalității netrimiterii în judecată este compatibilă cu exercitarea funcției de judecată este neconstituțională.

2. Respinge ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate ridicată de Marius Vasile Balaji în Dosarul nr. 11.370/296/2014 al Judecătorei Satu Mare — Secția penală și constată că dispozițiile art. 3 alin. (3) teza a doua din Codul de procedură penală, în privința soluției legislative conform căreia exercitarea funcției de verificare a legalității trimiterii în judecată este compatibilă cu exercitarea funcției de judecată, și ale art. 342, art. 343, art. 344 alin. (1)—(3), art. 345 alin. (2) și (3), art. 346 alin. (2)—(7), art. 347 alin. (1) și (2) și art. 348 din același cod sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Decizia se comunică președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Judecătorei Satu Mare — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința din data de 16 iulie 2015.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Cristina Teodora Pop

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 553

din 16 iulie 2015

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 223 alin. (2) din Codul de procedură penală

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Cristina Teodora Pop	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Marinela Mincă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 223 alin. (2) din Codul de procedură penală, excepție

ridicată de Vlad Mihai Hendea și Dan Marian Hendea în Dosarul nr. 2.947/84/2014 al Tribunalului Sălaj — Secția penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 121D/2015.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca inadmisibilă. Se arată că autorii excepției solicită Curții Constituționale să stabilească dacă substanțele care fac obiectul de reglementare al Legii nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, intră sau nu în sfera noțiunii de „*trafic de*

stupefiante”, argumentele în susținerea pretensei neconstituționalități fiind, astfel, formulate strict din perspectiva interpretării și aplicării legii. Se arată că enumerarea infracțiunilor din cuprinsul art. 223 alin. (2) din Codul de procedură penală este una generică, legiuitorul neurmărind prin aceasta individualizarea concretă a respectivelor infracțiuni. Se observă că, de altfel, interpretarea contrară ar goli de conținut sintagma criticată, întrucât aceasta ar fi redusă la infracțiuni a căror limită maximă de pedeapsă depășește 5 ani, aspect care determină, oricum, dispunerea arestării preventive, conform celei de-a doua teze a art. 223 alin. (2) din Codul de procedură penală. Se dă, în acest sens, exemplul infracțiunii de trafic de persoane, reglementată la art. 210 din Codul penal, subliniindu-se că în conținutul Părții speciale a Codului penal este reglementată, la art. 211, și infracțiunea de trafic de minori, pentru care, în mod logic, ar trebui să poată fi dispusă măsura arestării preventive. Se face trimitere, în mod similar, la infracțiunile de corupție și la infracțiunile asimilate sau conexe acesteia. Se mai arată că în cuprinsul convențiilor internaționale se face referire la trafic de stupefiante sau substanțe psihotrope, și nu la trafic de droguri, și că Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri unifică cele două categorii de substanțe și le definește ca fiind droguri. Se susține că împărțirea acestor substanțe în substanțe stupefiante, substanțe psihoactive și substanțe psihotrope, conform dispozițiilor Legii nr. 194/2011, este una formală, întrucât, în reglementarea regimului juridic al lor, legiuitorul a avut în vedere efectul comun al acestora, care este identic și care constă în afectarea sistemului nervos central și a funcțiilor acestuia și în crearea dependenței și a comportamentelor deviate. Se arată, totodată, că valoarea socială ocrotită prin infracțiunile ce au ca obiect material aceste trei categorii de substanțe este identică. Se concluzionează că enumerarea infracțiunilor din cuprinsul art. 223 alin. (2) din Codul de procedură penală corespunde exigențelor art. 7 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, că măsura criticată este clară și previzibilă și că, pe baza expertizelor ce pot fi dispuse în fiecare cauză în parte, revine judecătorului rolul de a încadra substanțele ce fac obiectul infracțiunilor în una dintre categoriile de substanțe prevăzute de actele normative anterior arătate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 18 decembrie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 2.947/84/2014, **Tribunalul Sălaj — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 223 alin. (2) din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de Vlad Mihai Hendea și Dan Marian Hendea într-o cauză având ca obiect soluționarea unei cereri de prelungire a măsurii arestării preventive a autorilor excepției, pentru săvârșirea infracțiunilor de constituire a unui grup infracțional organizat, prevăzută la art. 367 alin. (1) din Codul penal, și de comercializare de produse cu efect psihoactiv, prevăzută la art. 16 alin. (1) din Legea nr. 194/2011, iar, în cazul autorului Vlad Mihai Hendea, și pentru cea de trafic de droguri de mare risc, prevăzută la art. 2 alin. (2) din Legea nr. 143/2000.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că sintagma „trafic de stupefiante” din cuprinsul textului criticat este neclară și imprevizibilă, nefiind definită în niciun act

normativ în vigoare. Se arată că, pentru acest motiv, prevederile art. 223 alin. (2) din Codul de procedură penală ar putea primi interpretări diferite de scopul avut în vedere de legiuitor cu prilejul elaborării Codului de procedură penală. Se subliniază faptul că textul criticat reglementează cazurile în care măsura arestului preventiv poate fi prelungită, așa încât lipsa de claritate și previzibilitate a acestuia este de natură a încălca dreptul la un proces echitabil al persoanei în privința căreia această măsură este luată.

6. **Tribunalul Sălaj — Secția penală** opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Se susține că substanțele cu efecte psihoactive, definite la art. 2 lit. e) din Legea nr. 194/2011, se includ și în categoria stupefiantelor la care fac trimitere prevederile art. 223 alin. (2) din Codul de procedură penală. Se arată că, deși infracțiunea de trafic de substanțe cu efecte psihoactive, prevăzută la art. 16 din Legea nr. 194/2011, este pedepsită cu o pedeapsă mai mică de 5 ani, această infracțiune se regăsește în enumerarea din cuprinsul textului criticat. Se susține că, dacă legiuitorul nu ar fi vrut să cuprindă infracțiunea de trafic de substanțe cu efecte psihoactive în lista de infracțiuni anterior referită ar fi folosit aceeași exprimare ca și în cazul infracțiunii prevăzute la art. 139 alin. (2) din Codul de procedură penală, respectiv sintagma „trafic de droguri”.

7. În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

8. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 223 alin. (2) din Codul de procedură penală, care au următorul cuprins: „Măsura arestării preventive a inculpatului poate fi luată și dacă din probe rezultă suspiciunea rezonabilă că acesta a săvârșit o infracțiune intenționată contra vieții, o infracțiune prin care s-a cauzat vătămarea corporală sau moartea unei persoane, o infracțiune contra securității naționale prevăzută de Codul penal și alte legi speciale, o infracțiune de trafic de stupefiante, trafic de arme, trafic de persoane, acte de terorism, spălare a banilor, falsificare de monede ori alte valori, șantaj, viol, lipsire de libertate, evaziune fiscală, ultraj, ultraj judiciar, o infracțiune de corupție, o infracțiune săvârșită prin mijloace de comunicare electronică sau o altă infracțiune pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de 5 ani ori mai mare și, pe baza evaluării gravității faptei, a modului și a circumstanțelor de comitere a acesteia, a anturajului și a mediului din care acesta provine, a antecedentelor penale și a altor împrejurări privitoare la persoana acestuia, se constată că privarea sa de libertate este necesară pentru înlăturarea unei stări de pericol pentru ordinea publică”.

11. Se susține că textul criticat încalcă prevederile constituționale ale art. 1 alin. (5) cu privire la statul român, ale art. 20 alin. (2) referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului și ale art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil.

12. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că **dispozițiile art. 223 alin. (2) din Codul de procedură penală prevăd că măsura arestării preventive a inculpatului poate fi luată și dacă din probe rezultă suspiciunea rezonabilă că acesta a săvârșit o infracțiune intenționată contra vieții, o infracțiune prin care s-a cauzat vătămarea corporală sau moartea unei persoane, o infracțiune contra securității naționale prevăzută de Codul penal și alte legi speciale, o infracțiune de trafic de stupefiante, trafic de arme, trafic de persoane, acte de terorism, spălare a banilor, falsificare de monede ori alte valori, șantaj, viol, lipsire de libertate, evaziune fiscală, ultraj, ultraj judiciar, o infracțiune de corupție, o infracțiune săvârșită prin mijloace de comunicare electronică sau o altă infracțiune pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de 5 ani ori mai mare.**

13. Analizând textul criticat, Curtea reține că infracțiunile la care acesta face trimitere pot fi împărțite, în funcție de modalitatea definirii și reglementării lor în actele normative în vigoare, în următoarele trei categorii: **1. infracțiuni care fac obiectul de reglementare al unor titluri sau capitole din Partea specială a Codului penal**, acestea fiind infracțiunile contra securității naționale (titlul X al Părții speciale a Codului penal) și, respectiv, infracțiunile contra vieții (capitolul I al titlului I al Părții speciale a Codului penal), vătămarea corporală sau moartea unei persoane (capitolul II al titlului I al Părții speciale a Codului penal), falsificarea de monede ori alte valori (capitolul I, titlul VI al Părții speciale a Codului penal), infracțiunile de corupție (capitolul I, titlul V al Părții speciale a Codului penal) și infracțiunile săvârșite prin mijloace de comunicare electronică (capitolul VI al titlului VII al Codului penal); **2. infracțiuni care se regăsesc cu aceeași denumire marginală în cuprinsul Codului penal**, cum sunt traficul de persoane (art. 210), șantajul (art. 207), violul (art. 218), lipsirea de libertate (art. 205), ultrajul (art. 257) și ultrajul judiciar (art. 279); și **3. infracțiuni care sunt definite ca atare în legi speciale ce conțin norme de drept penal**, respectiv spălarea banilor (art. 29 din Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 702 din 12 octombrie 2012, cu modificările ulterioare), evaziunea fiscală (art. 9 din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 672 din 27 iulie 2005, cu modificările ulterioare), infracțiunile contra securității naționale (art. 26 și art. 27 din Legea nr. 51/1991 privind securitatea națională a României, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 190 din 18 martie 2014) și infracțiunile de terorism (art. 32—38 din Legea nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.161 din 8 decembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare).

14. Curtea observă, astfel, că, dintre toate infracțiunile enumerate la art. 223 alin. (2) din Codul de procedură penală și care pot constitui temei al luării măsurii arestării preventive, doar cele de **trafic de stupefiante și trafic de arme nu sunt definite**

de legea penală. Cu alte cuvinte, **în legislația penală românească nu există infracțiunea de trafic de stupefiante, reglementată ca atare.**

15. Având ca premisă această constatare, Curtea reține că **Legea nr. 339/2005** privind regimul juridic al plantelor, substanțelor și preparatelor stupefiante și psihotrope, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.095 din 5 decembrie 2005, cu modificările și completările ulterioare, definește, la art. 2 lit. d), substanțele stupefiante ca fiind substanțele înscrise în anexele la Convenția unică din 1961 a Națiunilor Unite asupra substanțelor stupefiante, modificată prin Protocolul din 1972, iar anexa la legea anterior arătată conține, la pct. I (1), o **enumerare exhaustivă a stupefiantelor.**

16. La rândul său, **Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri**, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 163 din 6 martie 2014, cu modificările și completările ulterioare, definește, la art. 1 lit. b), **drogurile ca fiind plantele și substanțele stupefiante ori psihotrope sau amestecurile care conțin asemenea plante și substanțe, înscrise în tabelele nr. I—III din aceeași lege**, și prevede la lit. c) și lit. d) ale aceluiași art. 1, că droguri de mare risc sunt cele înscrise în tabelele nr. I și II, iar drogurile de risc sunt cele înscrise în tabelul nr. III.

17. Aceeași Lege nr. 143/2000 incriminează, la art. 2 alin. (1), cultivarea, producerea, fabricarea, experimentarea, extragerea, prepararea, transformarea, oferirea, punerea în vânzare, vânzarea, distribuirea, livrarea cu orice titlu, trimiterea, transportul, procurarea, cumpărarea, deținerea ori alte operațiuni privind circulația drogurilor de risc, fără drept; la art. 3 alin. (1), introducerea sau scoaterea din țară, precum și importul ori exportul de droguri de risc, fără drept; la art. 4 alin. (1), cultivarea, producerea, fabricarea, experimentarea, extragerea, prepararea, transformarea, cumpărarea sau deținerea de droguri de risc pentru consum propriu, fără drept; la art. 5 alin. (1) punerea la dispoziție, cu știință, cu orice titlu, a unei locuințe sau a unui local ori a oricărui alt loc amenajat, în care are acces publicul, pentru consumul ilicit de droguri ori tolerarea consumului ilicit în asemenea locuri; la art. 6 alin. (1), prescrierea drogurilor de mare risc, cu intenție, de către medic, fără ca aceasta să fie necesară din punct de vedere medical, precum și eliberarea cu intenție de droguri de mare risc, pe baza unei rețete medicale prescrise; la art. 7, administrarea de droguri de mare risc unei persoane; la art. 9, finanțarea săvârșirii faptelor prevăzute la art. 2—5; iar, la art. 10, îndemnul la consumul ilicit de droguri de mare risc, prin orice mijloace. De asemenea, în cazul infracțiunilor prevăzute la art. 2—4 din Legea nr. 143/2000, sunt reglementate și variante agravate, prin care sunt pedepsite penal aceleași fapte, având ca obiect droguri de mare risc.

18. Din interpretarea coroborată a dispozițiilor legale mai sus analizate, Curtea reține că prin **traficul de droguri** se înțelege oricare dintre faptele incriminate la art. 2—10 din Legea nr. 143/2000, mai puțin faptele de consum de astfel de substanțe, pedepsite penal prin aceleași articole. Or, cum drogurile sunt definite, la art. 1 lit. b) din Legea nr. 143/2000, ca fiind plantele și substanțele stupefiante ori psihotrope sau amestecurile care conțin asemenea plante și substanțe, prevăzute în tabelele nr. I—III, iar substanțele stupefiante sunt cele prevăzute la pct. I (1) din anexa la Legea nr. 339/2005, Curtea constată că **traficul de stupefiante ar putea consta în**

aceleași fapte, având ca obiect substanțele din anexa anterior referită.

19. De asemenea, Curtea reține că, potrivit **art. 359 din Codul penal**, infracțiunea de **trafic de produse sau substanțe toxice** constă în producerea, deținerea, precum și orice operațiune privind circulația produselor ori substanțelor toxice, cultivarea în scop de prelucrare a plantelor care conțin astfel de substanțe ori experimentarea produselor sau substanțelor toxice, fără drept.

20. În fine, în legislația românească se regăsește și **Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare**, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 140 din 26 februarie 2014.

21. Având în vedere toate aceste considerente, Curtea conchide că infracțiunea de trafic de stupefiante, care face obiectul prezentei excepții de neconstituționalitate, nu se regăsește definită în cuprinsul Codului penal sau al unei legi speciale. Așa cum a fost arătat mai sus, sensul noțiunii de „trafic de stupefiante”, folosită de legiuitor în textul criticat, **ar putea fi dedus doar prin interpretarea coroborată a dispozițiilor legale analizate**, respectiv art. 2 lit. d) din Legea nr. 339/2005 și pct. I (1) din anexa la legea anterior arătată, precum și art. 1 lit. b) și art. 2—10 din Legea nr. 143/2000. Or, lipsa unei definiții clare a infracțiunii de „trafic de stupefiante” este de natură a genera interpretări diferite de către instanțele de judecată, cu ocazia aplicării dispozițiilor art. 223 alin. (2) din Codul de procedură penală, în contextul dispunerii măsurii arestării preventive.

22. În același timp, Curtea reține că măsura arestării preventive, prevăzută la art. 223—240 din Codul de procedură penală, este o măsură preventivă privativă de libertate, a cărei esență este restrângerea libertății individuale, prevăzute la art. 23 din Constituție, și executarea ei într-un centru de detenție. În consecință, dispunerea măsurii arestării preventive determină și restrângerea altor drepturi fundamentale, precum libera circulație (art. 25 din Constituție), dreptul la viață intimă, familială și privată (art. 26 din Constituție), accesul la cultură (art. 33 din Constituție), dreptul de asociere (art. 40 din

Constituție) etc. (a se vedea Decizia Curții Constituționale nr. 712 din 4 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 33 din 15 ianuarie 2015, paragraful 20). Din modalitatea de reglementare a măsurii arestului preventiv, Curtea reține că aceasta este măsura preventivă cea mai intruzivă, dintre cele prevăzute de Codul de procedură penală.

23. Curtea constată că, fiind cea mai intruzivă dintre măsurile preventive, dispunerea măsurii arestului preventiv trebuie să se realizeze într-un cadru normativ clar, precis și previzibil, atât pentru persoana supusă acestei măsuri, cât și pentru organele de urmărire penală și pentru instanțele de judecată. În caz contrar, s-ar ajunge la posibilitatea limitării într-un mod aleatoriu/subiectiv a unuia dintre drepturile fundamentale esențiale într-un stat de drept: libertatea individuală. De aceea, cerințele privind calitatea, precizia și previzibilitatea legii, în acest context normativ, influențează, în mod direct și nemijlocit, dreptul persoanei la un proces echitabil, privit ca o garanție, în acest caz, a libertății individuale. Este îndeobște admis, fiind reglementat prin dispozițiile art. 23 din Constituție, că libertatea individuală nu este absolută, însă limitarea sa trebuie să se facă cu respectarea dispozițiilor art. 1 alin. (5) și ale art. 21 alin. (3) din Legea fundamentală, iar gradul de precizie a termenilor și noțiunilor folosite trebuie să fie unul ridicat, dată fiind natura dreptului fundamental limitat. Așadar, standardul constituțional de protecție a libertății individuale impune ca limitarea acesteia să se realizeze într-un cadru normativ care, pe de o parte, să stabilească expres cazurile de limitare a acestei valori constituționale, iar, pe de altă parte, să prevadă într-un mod clar, precis și previzibil, aceste cazuri.

24. În concluzie, Curtea reține că lipsa de claritate, precizie și previzibilitate a normei criticate este de natură a încălca dispozițiile art. 21 alin. (3) din Constituție, având în vedere că persoana supusă măsurii arestării preventive nu poate beneficia de un proces corect și echitabil, de vreme ce norma în cauză poate fi interpretată de către instanțele de judecată cu o marjă largă de apreciere a sferei infracțiunilor pentru care poate fi dispusă această măsură. Or, aprecierile pur subiective trebuie excluse din cadrul ipotezei normative analizate.

25. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Vlad Mihai Hendea și Dan Marian Hendea în Dosarul nr. 2.947/84/2014 al Tribunalului Sălaj — Secția penală și constată că sintagma „trafic de stupefiante” din cuprinsul dispozițiilor art. 223 alin. (2) din Codul de procedură penală este neconstituțională.

Decizia se comunică președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Tribunalului Sălaj — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința din data de 16 iulie 2015.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Cristina Teodora Pop

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

GUVERNUL ROMÂNIEI

COMISIA NAȚIONALĂ PENTRU CONTROLUL ACTIVITĂȚILOR NUCLEARE

ORDIN

pentru aprobarea Ghidului privind verificarea independentă a analizelor și evaluărilor de securitate nucleară pentru instalațiile nucleare

În conformitate cu prevederile art. 7 alin. (7) din Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1.627/2003, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere art. 5 din Legea nr. 111/1996 privind desfășurarea în siguranță, reglementarea, autorizarea și controlul activităților nucleare, republicată, cu modificările și completările ulterioare, luând în considerare Referatul nr. 15.226 din 8 septembrie 2015,

președintele Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Ghidul privind verificarea independentă a analizelor și evaluărilor de securitate nucleară pentru instalațiile nucleare, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare,
Gabril Petre

București, 9 septembrie 2015.

Nr. 180.

ANEXĂ

GHID

privind verificarea independentă a analizelor și evaluărilor de securitate nucleară pentru instalațiile nucleare

CAPITOLUL I

Domeniu, scop, definiții

SECȚIUNEA 1

Domeniu și scop

Art. 1. — (1) Prezentul ghid este emis în conformitate cu prevederile Legii nr. 111/1996 privind desfășurarea în siguranță, reglementarea, autorizarea și controlul activităților nucleare, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Prin prezentul ghid se stabilesc recomandările Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare, denumită în continuare CNCAN, pentru verificarea independentă a analizelor și evaluărilor de securitate nucleară pentru instalațiile nucleare.

Art. 2. — Recomandările din prezentul ghid se aplică atât titularilor, cât și solicitanților de autorizație, pentru fazele de amplasare, construcție, punere în funcțiune și exploatare a unei instalații nucleare, după caz.

Art. 3. — (1) Recomandările din prezentul ghid se aplică următoarelor categorii de instalații nucleare:

- centrale nucleare electrice;
- reactoare de cercetare;
- reactoare de demonstrație;
- fabrici de combustibil nuclear;
- instalații de stocare a combustibilului nuclear uzat;
- alte instalații nucleare pentru care CNCAN recomandă aplicarea acestui ghid în procesul de autorizare.

(2) Recomandările din prezentul ghid se aplică activității de verificare independentă a următoarelor categorii de analize și evaluări de securitate nucleară, denumite în continuare AESN:

a) AESN care fac parte din documentația bază de autorizare pentru instalația nucleară, inclusiv analizele și evaluările suport

pentru rapoartele inițiale, preliminare și finale de securitate nucleară care sunt transmise la CNCAN în procesul de autorizare, atât pentru autorizarea inițială, cât și pentru reautorizare;

b) AESN care stau la baza propunerilor de modificare a proiectului unei instalații nucleare deja autorizate de CNCAN, pentru sistemele, structurile, componentele și echipamentele cu funcții de securitate nucleară și/sau a limitelor și condițiilor tehnice de operare;

c) AESN realizate ca urmare a unor cerințe suplimentare ale CNCAN pentru evaluarea securității nucleare, formulate în urma unor evenimente, a experienței de exploatare interne și/sau externe, a unor rezultate importante de cercetare sau a unor solicitări ori recomandări din partea unor organizații europene sau internaționale.

(3) AESN prevăzute la alin. (2) includ:

- analize deterministe de securitate nucleară;
- evaluări probabilistice de securitate nucleară;
- analize de hazard sau analize de pericol.

(4) Recomandările din prezentul ghid se aplică atât AESN efectuate de personalul propriu al titularului sau solicitantului de autorizație, cât și celor efectuate de organizații externe în beneficiul titularului sau solicitantului de autorizație.

SECȚIUNEA a 2-a

Definiții

Art. 4. — (1) Termenii utilizați în prezentul ghid sunt definiți în normele de securitate nucleară emise de CNCAN, cu excepția acelor ale căror definiții se regăsesc în textul prezentului ghid.

(2) Prin *verificare independentă a AESN* se înțelege verificarea efectuată de personal care deține calificările,

expertiza și experiența necesare și care nu a fost implicat în efectuarea AESN respective.

(3) Abrevierea *SSCE* se utilizează pentru a face referire în mod generic la sistemele, structurile, componentele și echipamentele unei instalații nucleare, inclusiv software-ul pentru instrumentație și control.

CAPITOLUL II

Recomandări generale privind verificarea independentă a AESN

Art. 5. — (1) Verificarea independentă a AESN se face în conformitate cu prevederile din normele CNCAN privind cerințele generale pentru sistemele de management al calității aplicate la realizarea, funcționarea și dezafectarea instalațiilor nucleare și normele privind cerințele specifice pentru sistemele de management al calității aplicabile instalațiilor nucleare, după caz.

(2) Verificarea independentă a AESN se efectuează de către titularul, respectiv solicitantul de autorizație, cu scopul de a se asigura că acestea îndeplinesc toate cerințele aplicabile, conform normelor în vigoare, ghidurilor naționale și standardelor și bunelor practici recunoscute la nivel internațional. Titularul, respectiv solicitantul de autorizație, poate utiliza organizații externe autorizate sau acceptate de CNCAN pentru verificările independente. Răspunderea pentru verificările independente aparține titularului, respectiv solicitantului de autorizație.

(3) Se recomandă ca titularul, respectiv solicitantul de autorizație, să își stabilească politicile, principiile și cerințele privind scopul, domeniul, amploarea și gradul de detaliu al verificării independente a AESN, care să reflecte o abordare gradată, ținând cont de următorii factori:

- a) specificul și complexitatea instalației nucleare;
- b) importanța AESN, ținând cont de aplicația pentru care se intenționează utilizarea acestora și impactul asupra bazelor de proiectare și/sau de autorizare pentru instalația nucleară respectivă;
- c) complexitatea AESN;
- d) noutatea sau unicitatea AESN ori a metodelor de analiză și evaluare utilizate.

(4) Abordarea gradată în implementarea verificărilor independente ale AESN, conform recomandărilor de la alin. (3), presupune o varietate de metode, de la evaluări calitative, până la analize independente care utilizează instrumente analitice, după caz.

Art. 6. — (1) Se recomandă ca titularul, respectiv solicitantul de autorizație, să planifice și să își stabilească procedurile necesare pentru abordarea sistematică a verificării independente a AESN, inclusiv pentru documentarea

rezultatelor verificării independente în rapoarte specifice. Această recomandare se aplică și pentru situațiile în care titularul, respectiv solicitantul de autorizație, utilizează organizații externe pentru verificările independente. În aceste situații, verificările independente se pot face în conformitate cu procedurile organizațiilor externe, acceptate de beneficiar.

(2) Se recomandă ca rapoartele de verificare independentă a AESN să prezinte cel puțin următoarele informații:

- a) scopul și obiectivele verificării independente;
- b) limitele verificării independente;
- c) metodele de verificare, instrumentele și criteriile utilizate;
- d) eventualele neconformități identificate și acțiunile corective implementate pentru asigurarea calității corespunzătoare a AESN;
- e) concluziile asupra îndeplinirii cerințelor aplicabile și asupra acceptabilității AESN.

(3) Rapoartele de verificare independentă a AESN se pun la dispoziția CNCAN în procesul de autorizare sau la cerere, după caz.

(4) Documentele și instrumentele utilizate în verificarea independentă se păstrează sub controlul titularului, respectiv solicitantului de autorizație, astfel încât să se asigure trasabilitatea verificării independente a AESN.

Art. 7. — (1) Pentru asigurarea unei abordări sistematice a verificării independente a AESN, se recomandă ca titularul, respectiv solicitantul de autorizație, să utilizeze fișa chestionar de control pentru documentarea verificării independente a AESN, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ghid, care să conțină criteriile de acceptare.

(2) Anexa cuprinde criteriile de verificare generice, pentru exemplificare. Criteriile de verificare generice din anexă nu sunt exhaustive.

(3) Se recomandă ca titularul, respectiv solicitantul de autorizație, să își dezvolte, în cadrul procedurilor de verificare independentă, fișe chestionar de control specifice pentru instalația nucleară respectivă și pentru tipul și utilizarea preconizată a AESN, pe care să le actualizeze periodic pentru a ține cont de experiența acumulată, de rezultatele activităților de cercetare și de cele mai noi standarde și bune practici recunoscute la nivel internațional.

CAPITOLUL III

Prevederi generale privind utilizarea ghidului

Art. 8. — Se recomandă ca, în termen de un an de la intrarea în vigoare a prezentului ghid, titularii de autorizație pentru instalațiile nucleare aflate în faza de exploatare să elaboreze și să transmită la CNCAN spre evaluare un raport privind modul în care asigură verificarea independentă a AESN.

ANEXA
la ghid

FIȘĂ CHESTIONAR DE CONTROL

pentru documentarea verificării independente a analizelor și evaluărilor de securitate nucleară

NOTĂ:

Îndeplinirea criteriilor de verificare generice se judecă pentru fiecare tip de analiză în parte, ținând cont de recomandările din standardele curente și bunele practici internaționale din industrie pentru realizarea și verificarea analizelor și evaluărilor respective.

Aspectele verificate/Criteriile de verificare generice includ, de exemplu, următoarele:

1. Sunt identificate clar toate standardele și ghidurile, aflate la ediția aplicabilă, conform cărora s-au elaborat analizele și evaluările de securitate nucleară (AESN).
2. Analizele, studiile, modelele, specificațiile de proiectare sau alte documente menționate ca referințe bibliografice în rapoartele aferente AESN sunt disponibile pentru verificare.
3. Toate ipotezele utilizate în AESN sunt clar identificate.
4. Toate ipotezele utilizate în AESN sunt justificate.

5. Gradul de conservatism al ipotezelor utilizate este adecvat tipului de AESN și aplicației pentru care se intenționează utilizarea AESN.

6. Aplicabilitatea ipotezelor utilizate în AESN în raport cu durata de viață proiectată a sistemelor, structurilor, componentelor și echipamentelor (SSCE) și/sau durata de viață în instalație este clar identificată.

7. Metodologia utilizată pentru AESN este conformă cu recomandările CNCAN și cu standardele și bunele practici internaționale aplicabile, după caz.

8. Codurile de calcul utilizate au manuale de utilizare, rapoarte de verificare și validare aplicabile tipului de AESN efectuate, după caz.

9. Codurile de calcul folosite la efectuarea AESN acoperă toate fenomenele fizice importante ce pot apărea în situațiile analizate.

10. Modelele utilizate pentru efectuarea AESN sunt adecvate pentru instalația nucleară pentru care se utilizează AESN, așa cum este construită și exploatată.

11. Modelele utilizate pentru efectuarea AESN sunt validate de experiența de exploatare sau prin experimente relevante ori prin studii și cercetări aprofundate, sau prin practica internațională, ori prin judecata inginerescă.

12. Modelele matematice și metodele de calcul folosite la efectuarea AESN conduc la estimări conservative sau se demonstrează că acoperă incertitudinile, după caz.

13. Nivelul de conservatism al AESN este adecvat pentru aplicația pentru care se intenționează utilizarea AESN respective.

14. AESN se bazează pe date de intrare specifice pentru instalația nucleară pentru care au fost realizate, care țin cont și de procesul de îmbătrânire.

15. Parametrii care pot influența semnificativ rezultatele analizei sunt clar identificați.

16. AESN sunt complete, în sensul că iau în considerare modurile de exploatare ale instalației nucleare și evenimentele, modurile de defectare, fenomenele, interacțiunile, efectele și consecințele relevante, în funcție de situația analizată.

17. Incertitudinile care pot afecta rezultatele AESN sunt prezentate și cuantificate, împreună cu modul de tratare a acestora, după cum este necesar.

18. AESN are asociate studii de sensibilitate pentru ipotezele și parametrii care pot influența semnificativ rezultatele analizei.

19. Simplificările utilizate la efectuarea AESN sunt justificate ca fiind adecvate și conservative și nu conduc la denaturarea rezultatelor.

20. Prezentarea și interpretarea rezultatelor și concluziilor AESN este documentată în mod clar.

21. Criteriile de acceptare a rezultatelor AESN sunt clar identificate și justificate.

22. AESN sunt de o calitate adecvată pentru aplicația pentru care sunt propuse spre utilizare.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948368 833982